

TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2020)0319

Zapewnienie bezpieczeństwa produktów na jednolitym rynku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa produktów na jednolitym rynku (2019/2190(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów¹,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylającą decyzję Rady 93/465/EWG²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/515 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 764/2008³,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE⁴,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011⁵,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu

¹ Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4.

² Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 82.

³ Dz.U. L 91 z 29.3.2019, s. 1

⁴ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12.

⁵ Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1.

bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii¹,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie)²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie zautomatyzowanych procesów decyzyjnych – zagwarantowanie ochrony konsumenta oraz swobodnego przepływu towarów i usług³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie kompleksowej europejskiej polityki przemysłowej w dziedzinie sztucznej inteligencji i robotyki⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie blockchain: przyszłościowa polityka handlowa⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie pakietu dotyczącego jednolitego rynku⁶,
- uwzględniając swoje sprawozdanie okresowe z 14 listopada 2018 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 – stanowisko Parlamentu z myślą o osiągnięciu porozumienia⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2018 r. w sprawie technologii rozproszonego rejestru i łańcuchów bloków: budowanie zaufania do przepływów funduszy z pominięciem pośrednictwa bankowego⁸,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie norm europejskich dla XXI wieku⁹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw¹⁰,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 maja 2016 r. w sprawie strategii jednolitego rynku¹¹,
- uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr

¹ Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1.

² Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15.

³ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0032.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0081.

⁵ Dz.U. C 388 z 13.11.2020, s. 141.

⁶ Dz.U. C 388 z 13.11.2020, s. 39.

⁷ Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 179.

⁸ Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 7.

⁹ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 2.

¹⁰ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 60.

¹¹ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 112.

.../2014 w sprawie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych, uchylającego dyrektywę Rady 87/357/EWG oraz dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹,

- uwzględniając Program prac Komisji na 2020 r. Unia, która mierzy wyżej (COM(2020)0037),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. na temat wpływu sztucznej inteligencji, internetu rzeczy i robotyki na bezpieczeństwo i odpowiedzialność (COM(2020)0064),
 - uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie sztucznej inteligencji – Europejskie podejście do doskonałości i zaufania (COM(2020)0065),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” (COM(2020)0067),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 marca 2020 r. w sprawie długofalowego planu działania na rzecz lepszego wdrażania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku (COM(2020)0094),
 - uwzględniając wytyczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji (AI), opracowane przez grupę ekspertów wysokiego szczebla Komisji ds. AI i opublikowane w dniu 8 kwietnia 2019 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 kwietnia 2019 r. „Budowanie zaufania do sztucznej inteligencji ukierunkowanej na człowieka” (COM(2019)0168),
 - uwzględniając sprawozdanie pt. „Policy and investment recommendations for trustworthy AI” [Zalecenia dotyczące polityki i inwestycji w zakresie godnej zaufania AI], opracowane przez grupę ekspertów wysokiego szczebla Komisji ds. AI i opublikowane w dniu 26 czerwca 2019 r.;
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0207/2020),
- A. mając na uwadze, że jednolity rynek towarów jest jednym z najważniejszych filarów gospodarczych UE, a handel towarami obecnie generuje blisko jedną czwartą PKB UE i stanowi trzy czwarte handlu wewnątrzunijnego;
- B. mając na uwadze, że dyrektywę w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (dyrektywa 2001/95/WE) przyjęto w 2001 r. i że nawyki zakupowe konsumentów uległy zmianie ze względu na wzrost sprzedaży w handlu elektronicznym; mając na uwadze, że poprzednia próba zreformowania ww. dyrektywy przedstawiona przez Komisję w 2013 r. nie powiodła się;
- C. mając na uwadze, że niedopuszczalne jest, aby konsumenci w UE byli narażeni na produkty, które nie spełniają unijnych wymogów bezpieczeństwa lub są w inny sposób

¹ Dz.U. C 443 z 22.12.2017, s. 722.

niezgodne z prawem, począwszy od stosowania niebezpiecznych chemikaliów w produktach po niebezpieczne oprogramowanie i inne zagrożenia dla bezpieczeństwa; mając na uwadze, że potrzebne są horyzontalne ramy prawne, które funkcjonowałyby jako siatka bezpieczeństwa i poprawiły ochronę konsumentów w celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony ich zdrowia i bezpieczeństwa;

- D. mając na uwadze, że wymiana towarów na jednolitym rynku jest powiązana z dynamiką światowego handlu towarami oraz efektywnością łańcuchów dostaw; mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest dopilnowanie, by granice zewnętrzne UE nadal dysponowały skuteczniejszymi i bardziej zharmonizowanymi narzędziami służącymi wykrywaniu niebezpiecznych produktów pochodzących z państw trzecich i zapobieganiu ich obiegowi na jednolitym rynku, aby wesprzeć przedsiębiorstwa przestrzegające przepisów oraz właściwą i skuteczną ochronę praw konsumentów;
- E. mając na uwadze, że przy wprowadzaniu środków mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów, w szczególności w odniesieniu do produktów, w których zastosowano nowe technologie cyfrowe i które mogą być niebezpieczne, właściwe organy powinny należycie uwzględnić zasadę ostrożności;
- F. mając na uwadze, że powstające technologie zmieniają charakterystykę produktów i należy się nimi zająć w celu zapewnienia ochrony konsumentów i pewności prawa bez utrudniania innowacji; mając na uwadze, że sprawozdanie Komisji na temat bezpieczeństwa i odpowiedzialności w kontekście sztucznej inteligencji (AI), internetu rzeczy (IoT) i robotyki toruje drogę do osiągnięcia tego celu;
- G. mając na uwadze, że liczba produktów niebezpiecznych zgłaszanych za pośrednictwem europejskiego systemu Safety Gate (RAPEX) pozostaje bardzo wysoka, podobnie jak poziom sprzedaży produktów niebezpiecznych i niezgodnych z przepisami, a także mając na uwadze, że zgodność z ramami prawnymi UE, w szczególności z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa produktów, w tym w procesie produkcji, przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa produktów;
- H. mając na uwadze, że uwzględnianie bezpieczeństwa produktów na etapie projektowania oraz domyślne bezpieczeństwo produktów mają zasadnicze znaczenie, ponieważ mogą poprawić bezpieczeństwo produktów na rynku;
- I. mając na uwadze, że unijny system nadzoru rynku koncentruje się głównie na podmiotach gospodarczych obecnych na jednolitym rynku, oraz mając na uwadze, że rozwój handlu elektronicznego powoduje, iż liczne produkty z państw trzecich są bezpośrednio wprowadzane do obrotu; mając na uwadze, że wiele z tych produktów nie spełnia jednak wymogów Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa i w związku z tym może szkodzić konsumentom, którzy często nie są świadomi takich zagrożeń;
- J. mając na uwadze, że poziom ochrony konsumentów nie powinien zależeć od tego, czy konsument dokonuje zakupu w internecie czy w tradycyjnym sklepie, a także mając na uwadze, że należy nadal propagować dobrowolne inicjatywy niektórych platform cyfrowych i internetowych platform handlowych; mając na uwadze, że nadal potrzebne są inne działania w celu zapewnienia wystarczającej ochrony konsumentów, ponieważ wiele produktów sprzedawanych za pośrednictwem internetowych platform handlowych nie jest zgodnych z unijnymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa, oraz mając na uwadze, że w związku z tym potrzebne są szersze ramy prawne w celu

zapewnienia obowiązków i odpowiedzialności tych platform;

- K. mając na uwadze, że identyfikowalność produktów w całym łańcuchu dostaw ma zasadnicze znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa i ochrony konsumentów;
- L. mając na uwadze, że w UE wiele towarów podrobionych jest zgłaszanych jako niebezpieczne i że stwarzają one poważne ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów;
- 1. uważa, że kryzys związany z COVID-19 pokazał, iż z punktu widzenia ochrony ludności w UE ogromne znaczenie ma to, by bezpieczeństwo wszystkich produktów niezbędnych do stawienia czoła tej sytuacji nadzwyczajnej i wszystkim kryzysom, które mogą stanowić wyzwanie dla UE w przyszłości, było jak najwyższe, zwłaszcza w odniesieniu do sprzętu medycznego i ochronnego, produktów sprzedawanych w internecie i poza nim oraz produktów spoza UE; podkreśla w związku z tym, że platformy cyfrowe i internetowe platformy handlowe muszą podjąć proaktywne działania w celu zwalczania wprowadzających w błąd praktyk oraz dezinformacji w odniesieniu do produktów sprzedawanych w internecie; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na bezpieczeństwo wyrobów medycznych przy zamawianiu wyposażenia na wypadek sytuacji kryzysowych; odnotowuje, że produkty bazujące na AI, IoT czy robotyce mogą zapewnić rozwiązania pomocne w zwalczaniu obecnego i przyszłych kryzysów, które mogą osłabić strategiczną pozycję UE; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmożenia skoordynowanych działań w odniesieniu do ram dotyczących bezpieczeństwa produktów i powiązanych z nimi sieci;

Bezpieczeństwo wszystkich produktów

- 2. z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku, lecz podkreśla, że – z wyjątkiem kontroli produktów wprowadzanych na rynek Unii – ma ono zastosowanie wyłącznie do produktów podlegających unijnemu prawodawstwu harmonizacyjnemu, podczas gdy blisko jedna trzecia wszystkich produktów znajdujących się w obiegu w UE to produkty niezharmonizowane; wzywa Komisję do zaktualizowania i określenia dostosowanych przepisów dotyczących nadzoru rynku w odniesieniu do produktów zharmonizowanych i niezharmonizowanych oraz do dostosowania ich do ery cyfrowej, aby zapewnić równe warunki działania oraz zwiększyć bezpieczeństwo produktów;
- 3. wskazuje na potrzebę dostosowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktów do nowych realiów rynkowych i transformacji cyfrowej w drodze reagowania na nowo pojawiające się rodzaje ryzyka i zagrożenia dla bezpieczeństwa konsumentów, a także rozwiązania związanych z tym problemem w zakresie bezpieczeństwa konsumentów oraz ochrony ich praw; zwraca się do Komisji o uwzględnienie w przeglądzie dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów wyzwań związanych z takimi powstającymi technologiami jak AI, IoT, robotyka, drukowanie przestrzenne i inne oraz o wskazanie i wyeliminowanie luk w istniejących przepisach, takich jak dyrektywa w sprawie maszyn i dyrektywa w sprawie urządzeń radiowych, przy czym należy unikać powielania przepisów i zapewnić spójne podejście do bezpieczeństwa produktów we wszystkich przepisach sektorowych, takich jak dyrektywa w sprawie zabawek i inne przepisy dotyczące konkretnych produktów, aby osiągnąć jak najwyższy poziom bezpieczeństwa konsumentów, a zarazem usunąć potencjalne przeszkody w rozwoju technologii przełomowych;

4. wzywa Komisję do ponownego zdefiniowania pojęć „produkt” i „bezpieczny produkt” w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz zapewnienia przy tym spójności z możliwym przeglądem innych aktów prawnych, takich jak dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za produkty, aby odzwierciedlały złożoność powstających technologii, włącznie z produktami zawierającymi AI, IoT i robotykę, z samodzielnym oprogramowaniem oraz z programami komputerowymi lub aktualizacjami, które obejmują istotną zmianę produktu w rzeczywistości prowadzącą do powstania nowego produktu; wzywa Komisję, aby podczas przeglądu dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów priorytetowo potraktowała prawa konsumentów i pewność prawa dla konsumentów;
5. jest przekonany, że AI i inne powstające technologie zastosowane w produktach mogą zmienić cel produktów, a także mieć wpływ na ich bezpieczeństwo po wprowadzeniu do obrotu, w szczególności w wyniku aktualizacji oprogramowania lub w przypadku technologii samouczącej się; wzywa Komisję do rozważenia, czy uznawanie „wprowadzenia do obrotu” za decydujący moment na to, by podmiot gospodarczy zagwarantował bezpieczeństwo produktu, jest nadal właściwym podejściem, oraz wskazuje, że stała zgodność produktu z odpowiednimi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa produktów, w tym po zainstalowaniu oprogramowania, mogłaby stanowić właściwsze podejście w erze cyfrowej;
6. zgadza się, że aby systemy AI były wiarygodne, powinny być bezpieczne, zgodnie z wytycznymi w sprawie etyki dotyczącymi godnej zaufania AI, zwraca się do Komisji o pełne uwzględnienie zaleceń grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. AI i zgadza się, że konsumenci muszą być informowani o bezpieczeństwie AI i produktów, w których ją zastosowano; jest przekonany, że ogólnounijne podejście do AI ma kluczowe znaczenie dla rozwoju tej technologii w UE; podkreśla potrzebę opracowania wspólnej definicji, która powinna być okresowo aktualizowana w celu dostosowania jej do nowych osiągnięć technologicznych, a także potrzebę wymogów związanych z bezpieczeństwem w odniesieniu do AI, aby uniknąć dalszej fragmentacji jednolitego rynku wynikającej z różnic w ustawodawstwie krajowym; podkreśla, że UE musi podjąć działania w celu stworzenia ram dla inwestycji, infrastruktury danych, badań naukowych i wspólnych norm etycznych, które to ramy zwiększyłyby zaufanie konsumentów i przedsiębiorstw, zapewniły skuteczniejszą i sprawiedliwszą formę ochrony konsumentów oraz pewność prawa, poprawiły konkurencyjność gospodarczą UE, a także zachęciły do zakładania i rozwoju przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw, które prowadzą badania nad AI i wykorzystują ich wyniki; podkreśla, że Komisja powinna ocenić, jak technologia AI i blockchain mogłyby zostać wykorzystane do zwiększenia bezpieczeństwa produktów, na przykład dzięki opracowaniu interoperacyjnych baz danych dotyczących urazów spowodowanych przez niebezpieczne produkty znajdujące się w obiegu na jednolitym rynku;
7. uważa, że systemy AI – zarówno działające samodzielnie, jak i zastosowane w produkcji – powinny oferować wiele możliwości oraz wykorzystywać obiektywne zbiory danych wysokiej jakości, aby zapewnić wiarygodność i wspierać ochronę konsumentów; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie budowania zaufania do sztucznej inteligencji ukierunkowanej na człowieka, w którym to komunikacie uwzględniono siedem kluczowych wymogów określonych w wytycznych grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. AI; podkreśla, że wytyczne te należy też uwzględniać na szczeblu międzynarodowym; podkreśla, że Komisja powinna dokonać przeglądu istniejących norm AI i skonsultować się z odpowiednimi

zainteresowanymi stronami w celu oceny, jakie nowe normy są potrzebne; ponadto Komisja powinna przeprowadzać okresową ocenę unijnych ram prawnych dotyczących AI w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów oraz ochrony konsumentów i danych, a także interweniować w obszarach, w których konieczne jest wspieranie pewności prawa i zapewnienie harmonizacji przepisów w UE;

Zgodność z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa produktów

8. uważa, że zharmonizowane ramy oceny ryzyka, opracowane zgodnie z jasnymi i przejrzystymi kryteriami, będą skuteczne nie tylko z administracyjnego punktu widzenia, w szczególności dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), ponieważ pozwolą uniknąć niewspółmiernych obciążeń, ale również pod względem poprawy bezpieczeństwa konsumentów; w związku z tym wzywa Komisję do dalszej harmonizacji metod i do gruntownej oceny – wraz z odpowiednimi zainteresowanymi stronami – wykonalności systemów oceny ryzyka oraz do dostosowania ich wykorzystania w produktach o wysokim poziomie ryzyka, a także mechanizmów oceny zgodności, jeżeli jeszcze nie istnieją, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony produktów, w których zastosowano powstające technologie, na etapie projektowania lub domyślnego bezpieczeństwa tych produktów; podkreśla potrzebę zapewnienia spójnego podejścia do egzekwowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktów i zwraca uwagę na możliwość wystąpienia znacznej asymetrii między rozwojem produktów z zastosowaniem powstających technologii a zdolnością organów publicznych do ich oceny; podkreśla w związku z tym, że państwa członkowskie powinny koordynować – przy wsparciu Komisji – swoje strategie zarządzania ryzykiem w odniesieniu do AI w kontekście krajowych strategii nadzoru rynku, aby zapewnić równe warunki działania wszystkim podmiotom gospodarczym;
9. jest zdania, że obecne luki w obowiązujących ramach prawnych negatywnie wpływają na prawa konsumentów w UE i konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw, w szczególności MŚP i mikroprzedsiębiorstw; wzywa Komisję, by uwzględniła też zasadę „najpierw myśl na małą skalę” przy ocenie wpływu przyszłego prawodawstwa, w której powinna zwrócić należytą uwagę na potrzebę zapewnienia MŚP wsparcia w celu zmniejszenia możliwych obciążeń w związku z wprowadzeniem tych przepisów oraz w celu zagwarantowania stabilnego, przewidywalnego i odpowiednio uregulowanego otoczenia, w którym MŚP mogą prowadzić działalność;
10. wzywa Komisję do pilnego rozważenia unijnych poziomów odniesienia dla „piaskownic regulacyjnych” bez rezygnacji z zasady ostrożności, ponieważ mogą one zwiększyć bezpieczeństwo produktów dzięki dostarczeniu wiedzy eksperckiej na temat nowoczesnego sposobu oceny zgodności produktu z obowiązującym prawodawstwem; zauważa, że stworzenie jednolitego środowiska do testowania i usprawniania takich technologii jak AI pomoże przedsiębiorcom unijnym poradzić sobie z fragmentacją jednolitego rynku i skutecznie korzystać z potencjału wzrostu w całej UE; uznaje znaczącą rolę, jaką mogą pełnić ośrodki innowacji cyfrowych dzięki jednoczesnemu pełnieniu roli pośredników między regulatorami a przedsiębiorstwami oraz wspieraniu przedsiębiorstw typu start-up i MŚP w dostosowywaniu do nowych przepisów, a także ułatwianiu wejścia na rynek;
11. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by wzięły pod uwagę możliwość autonomicznego samouczenia się AI w całym cyklu życia produktu oraz by oceniły wykonalność stworzenia mechanizmów służących unikaniu nowych zagrożeń; apeluje,

aby obowiązkowy nadzór ze strony człowieka był opcją domyślną w odniesieniu do produktów wysokiego ryzyka opartych na AI, a także aby opracowano skuteczne kontrole takich produktów w całym łańcuchu dostaw z wiarygodnymi i bezstronnymi procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo produktów i prawo konsumentów do komunikacji osobistej zamiast komunikacji z systemami zautomatyzowanymi; podkreśla, że silne prawa konsumentów wspierają rozwój bezpiecznych i innowacyjnych produktów opartych na AI;

12. zachęca dostawców powstających technologii do włączania do nich mechanizmów bezpieczeństwa i ochrony, w tym mechanizmów samonaprawy, aby zapobiec wgrywaniu oprogramowania, które może zagrażać bezpieczeństwu konsumentów, do zwiększania wiedzy na temat problemów związanych z bezpieczeństwem oferowanych produktów oraz do zapewniania i poprawy bezpieczeństwa w całym cyklu życia produktów; zwraca się do Komisji o przeanalizowanie, czy trwałość, możliwość ponownego użycia, ulepszenia i naprawy produktów mogą mieć wpływ na ich bezpieczeństwo; zauważa jednak, że wiele podmiotów gospodarczych nie zawsze skutecznie kontroluje swoje produkty w całym okresie ich użytkowania oraz że szereg innych stron może odpowiadać za różne elementy produktów;
13. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by bezpieczeństwo i prywatność uwzględniano na etapie projektowania infrastruktury sieciowej jako opcję domyślną, włącznie z nowymi technologiami komunikacyjnymi typu 5G, w celu poprawy bezpieczeństwa produktów podłączonych do tej infrastruktury; podkreśla, że ryzyko związane z aktualizacjami oprogramowania, wadliwymi danymi i utratą łączności może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia, oraz wzywa Komisję do aktualizacji obecnego prawodawstwa dotyczącego bezpieczeństwa produktów, aby wyeliminować te zagrożenia;
14. jest przekonany, że brak cyberbezpieczeństwa lub niski poziom cyberbezpieczeństwa urządzeń podłączonych do sieci i usług powiązanych może zagrazić bezpieczeństwu produktów oraz że należy zająć się tą kwestią w ramach horyzontalnego przeglądu odpowiednich przepisów i zaleceń; w związku z tym wzywa Komisję do dopilnowania, aby zakres przeglądu dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów uwzględnił również wyzwania dotyczące cyberbezpieczeństwa i nowe tendencje oraz aby wszystkie urządzenia były na bieżąco uaktualniane zgodnie z nieustannie ewoluującymi normami branżowymi dotyczącymi sieci;
15. podkreśla, że unijny akt o cyberbezpieczeństwie jest jednym z głównych narzędzi służących zwiększeniu cyberbezpieczeństwa na szczeblu UE, lecz jego podstawą jest wyłącznie dobrowolny system certyfikacji; wzywa Komisję, by oceniła potrzebę opracowania unijnego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa obejmującego produkty, w których stosuje się takie powstające technologie jak AI, IoT i robotyka, zgodnie z unijnymi ramami cyberbezpieczeństwa, przy czym należy zawsze uwzględniać aspekty sektorowe, a także potrzebę opracowania odnośnych obowiązkowych systemów certyfikacji produktów konsumenckich z przewidzianą możliwością ich szybkiego aktualizowania w celu dostosowywania do bieżących zagrożeń bez utrudniania innowacji; w związku z tym wzywa Komisję, by oceniła potrzebę przyjęcia przepisów dotyczących obowiązkowych wymogów w zakresie cyberbezpieczeństwa i odpowiednich mechanizmów nadzoru rynku;

Skuteczny nadzór rynku

16. podkreśla, że wiele organów nadzoru rynku w UE odczuwa w ciągu ostatnich kilku lat brak zasobów finansowych i ludzkich, oraz zachęca Komisję i państwa członkowskie – w zakresie, w jakim pozwalają im na to odpowiednie kompetencje – do zwiększenia tych zasobów i wiedzy fachowej organów nadzoru rynku, do zacieśnienia współpracy między nimi i do opracowania wspólnych działań, w tym na poziomie transgranicznym i na rynkach internetowych, do poprawy efektywności i skuteczności kontroli oraz do zapewnienia organom nadzoru rynku, w tym organom celnym, odpowiedniego personelu, aby mogły identyfikować produkty niebezpieczne, szczególnie z państw trzecich, i zapobiegać ich obiegowi na rynku wewnętrznym; podkreśla w tym kontekście szczególne znaczenie zapewnienia właściwym organom nowoczesnego sprzętu oraz dopilnowania, by stosowały innowacyjne technologie, a ponadto podkreśla, że dostęp do odpowiedniej dokumentacji, takiej jak dokumentacja oprogramowania i zbiory danych związane z bezpieczeństwem produktów, ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia organom nadzoru rynku wykonywania działań i oceny zgodności produktów z odpowiednimi przepisami bezpieczeństwa;
17. w kontekście wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 podkreśla znaczenie Programu na rzecz jednolitego rynku dla wspierania i wzmocnienia skutecznych organów nadzoru rynku w wykonywaniu powierzonych im zadań na całym rynku wewnętrznym oraz dla zapewnienia jednolitego egzekwowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktów w całej UE, aby na rynku wewnętrznym udostępniane były wyłącznie bezpieczne i zgodne z przepisami produkty, które gwarantują wysoki poziom ochrony konsumentów; w związku z tym ponawia apel do Komisji i Rady o zwiększenie i zapewnienie odpowiednich zasobów oraz specjalnej linii budżetowej, a ponadto wzywa państwa członkowskie do przeznaczenia wystarczających środków na krajowe służby celne; wzywa negocjujące strony międzyinstytucjonalne, by zapobiegały zmniejszaniu budżetów przeznaczonych na Program na rzecz jednolitego rynku i programy celne w ramach WRF;
18. podkreśla, że choć działania w dziedzinie nadzoru rynku mają na celu ochronę ogólnego interesu publicznego, a podrabiane produkty odnoszą się do ochrony prywatnych praw własności intelektualnej, istnieje związek między podrabianymi produktami a zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów; wzywa zatem Komisję, by zadbała o lepszy i jaśniejszy obraz zjawiska podrabiania towarów oraz możliwej roli organów nadzoru rynku i internetowych platform handlowych w lepszej ochronie zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów w UE, w tym dzięki skutecznemu egzekwowaniu przepisów celnych i harmonizacji kontroli celnych w całej UE; zachęca organy nadzoru rynku do korzystania z takich nowych technologii jak AI i blockchain, aby zapewnić możliwość stosowania analizy danych do ograniczania ryzyka, poprawy zgodności z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa produktów i ochrony konsumentów przed podrabianymi produktami;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do określenia minimalnej częstotliwości pobierania próbek; zwraca się do organów nadzoru rynku o regularne wykonywanie właściwych dla danego sektora badań typu Tajemniczy Klient lub stosowanie dni akcji kontrolnych na wzór działań sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta; dodaje, że należy zwrócić szczególną uwagę na kategorie produktów najczęściej zgłaszanych w systemie RAPEX oraz zastosować odpowiednie środki ograniczające w przypadku stwierdzenia zagrożenia; zaleca, aby solidną podstawą tych środków były narzędzia analizy danych; podkreśla, jak ważne jest, by państwa członkowskie nakładały skuteczne kary na sprawców naruszeń;

20. wzywa Komisję do szybkiego przyjęcia aktów wykonawczych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1020, a w szczególności jego art. 25, w którym określono poziomy odniesienia i techniki kontrolowania produktów zharmonizowanych i niezharmonizowanych, a także do uwzględniania minimalnych wymogów dotyczących kontroli produktów wprowadzanych na rynek unijny, aby zapewnić spójne, skuteczne i jednolite egzekwowanie prawa Unii;
21. podkreśla, że produkty nabywane przez konsumentów bezpośrednio od podmiotów gospodarczych spoza UE muszą podlegać skutecznym kontrolom w celu zapewnienia ich zgodności z ramami prawnymi UE; wzywa organy nadzoru rynku, w tym organy celne, do poddawania tych produktów odpowiednim kontrolom; wzywa Komisję, by zbadała możliwość zobowiązania podmiotów gospodarczych spoza UE do wyznaczenia w odniesieniu do produktów niezharmonizowanych podmiotu gospodarczego w UE, który przekazywałby organom nadzoru rynku informacje lub dokumenty dotyczące bezpieczeństwa produktu i współpracował z nimi w celu dopilnowania, by podjęto działania naprawcze służące usunięciu niezgodności;
22. zwraca się do Komisji o współpracę z organami regulacyjnymi państw trzecich, wymianę związanych z nadzorem rynku informacji dotyczących niebezpiecznych produktów oraz uwzględnianie i egzekwowanie przepisów dotyczących nadzoru rynku we wszystkich unijnych umowach o wolnym handlu, aby przedsiębiorstwa spoza UE, które sprzedają produkty na rynku wewnętrznym, podlegały takim samym wymogom w zakresie bezpieczeństwa produktów jak przedsiębiorstwa unijne;
23. wzywa Komisję do zacieśnienia na szczeblu unijnym i międzynarodowym współpracy między organami ochrony konsumentów, organami nadzoru rynku, organami celnymi i innymi odpowiednimi organami, aby zapewnić zharmonizowane i jednolite kontrole we wszystkich miejscach wprowadzenia na terytorium Unii, umożliwić szybką wymianę informacji o niebezpiecznych produktach oraz zwiększyć koordynację takich środków wykonawczych jak kontrole zgodności z ramami prawnymi UE i kary; w tym kontekście wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia interakcji między unijnymi i krajowymi publicznymi bazami danych dotyczącymi nielegalnych produktów; wzywa Komisję, by w ramach zapewnianych przez rozporządzenie (UE) 2019/1020 umożliwiła stosowanie systemu informacyjnego i komunikacyjnego do celów nadzoru rynku, który to system powinien funkcjonować równolegle ze wspólnym systemem zarządzania ryzykiem celnym, w celu zacieśnienia współpracy i zwiększenia wymiany informacji między państwami członkowskimi i Komisją;
24. wzywa Komisję do priorytetowego potraktowania bezpieczeństwa produktów w planie działania w dziedzinie kontroli celnych;

Bezpieczne produkty na internetowych platformach handlowych

25. podkreśla, że konsumentom należy oferować równie bezpieczne produkty niezależnie od tego, czy dokonują zakupów w internecie czy poza nim, oraz odnotowuje zobowiązanie internetowych platform handlowych do zapewnienia bezpieczeństwa produktów¹, a zarazem podkreśla jego dobrowolny charakter, ograniczony udział

¹ Zobowiązanie do zapewnienia bezpieczeństwa produktów (Product Safety Pledge) jest dobrowolnym zobowiązaniem podjętym przez internetowe platformy handlowe od

podmiotów działających na rynku oraz brak szczegółowych kluczowych wskaźników skuteczności zapewniających miarodajną ocenę wysiłków sygnatariuszy; wzywa Komisję, by zachęcała inne internetowe platformy handlowe do przyłączenia się do tej inicjatywy i do przekazywania konsumentom jasnych informacji na temat ich praw i sprzedawców detalicznych, by oceniła rolę, jaką internetowe platformy handlowe mogą odegrać w ograniczeniu obiegu niebezpiecznych produktów, a także by zaproponowała obowiązkowe przepisy dotyczące obowiązków i odpowiedzialności platform handlowych mających siedziby w UE i poza nią w ramach aktu o usługach cyfrowych, przeglądu dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i wszelkich innych odpowiednich przepisów;

26. podkreśla potrzebę stworzenia równych warunków działania zarówno dla platform z UE, jak i z państw trzecich pod względem zgodności z przepisami UE dotyczącymi bezpieczeństwa produktów; wzywa Komisję, aby wraz z organami nadzoru rynku prowadziła badania nad bezpieczeństwem produktów z państw trzecich, aktywniej monitorowała internetowe platformy handlowe i zwiększyła ich odpowiedzialność; wzywa Komisję, by we współpracy z organizacjami konsumenckimi i państwami członkowskimi usprawniła informowanie konsumentów o możliwych zagrożeniach związanych z niezgodnymi z przepisami produktami z państw trzecich kupowanymi za pośrednictwem internetowych platform handlowych; zachęca Komisję, by wprowadziła wobec internetowych platform handlowych wymóg stosowania tych samych przepisów do wszystkich podmiotów oferujących produkty konsumentom w UE, w tym podmiotów mających siedzibę w państwach trzecich;
27. uważa, że chociaż platformy internetowe, takie jak internetowe platformy handlowe, przyniosły korzyści zarówno sprzedawcom detalicznym, jak i konsumentom dzięki urozmaiceniu wyboru i obniżeniu cen, jednocześnie coraz większa liczba sprzedawców – zwłaszcza z państw trzecich – oferuje na jednolitym rynku produkty niebezpieczne lub nielegalne; w związku z tym wzywa internetowe platformy handlowe do jak najszybszego reagowania na zgłoszenia w systemie RAPEX oraz do skutecznej i proaktywnej współpracy z właściwymi organami państw członkowskich, natychmiastowego wycofywania niebezpiecznych produktów i podejmowania działań zapobiegających ich ponownemu pojawieniu się na rynku; zwraca się do Komisji o zobowiązanie internetowych platform handlowych do skutecznego reagowania na produkty niebezpieczne, w tym w drodze informowania konsumentów, jeżeli kupili produkt niebezpieczny lub w inny sposób niezgodny z wymogami; zachęca internetowe platformy handlowe, aby w przypadku zgłoszenia się do nich organizacje konsumenckich ostrzegały o niebezpiecznym produkcie i współpracowały z tymi organizacjami w celu oceny potencjalnego ryzyka;
28. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o dopilnowanie, aby internetowe platformy handlowe zacieśniły współpracę w ramach wspólnych działań i działań realizowanych z właściwymi organami, sprawdzały zgłoszenia w systemie RAPEX przed umieszczeniem produktów na swoich stronach internetowych, niezwłocznie usuwały produkty zidentyfikowane w tym systemie jako niebezpieczne, wymieniały informacje o sprzedawcach, którzy łamią przepisy, podejmowały wobec nich i ich łańcucha dostaw skuteczne i odstrasżające działania, wprowadziły solidny system weryfikacji tożsamości użytkowników biznesowych oraz opracowały łatwo dostępne

czerwca 2018 r. w odniesieniu do bezpieczeństwa nieżywnościowych produktów konsumpcyjnych sprzedawanych w internecie przez sprzedawców zewnętrznych.

ogólnounijne narzędzie umożliwiające konsumentom zgłaszanie produktów niebezpiecznych;

29. wzywa Komisję do oceny, jak internetowe platformy handlowe mogłyby usprawnić łączność z systemem RAPEX, o ile zostanie on zmodernizowany i osiągnie kompatybilność, np. przez interfejs programowania aplikacji, aby umożliwić otrzymywanie ostrzeżeń o zgłoszonych produktach oraz dopilnować, by produkty oferowane do sprzedaży były bezpieczne, a ponadto wzywa Komisję, by zobowiązała internetowe platformy handlowe do umieszczania linku do systemu RAPEX na ich stronach internetowych w celu zwiększenia wiedzy na temat tej platformy;
30. zwraca się do Komisji o ocenę wymogu, zgodnie z którym platformy internetowe muszą wprowadzić skuteczne i odpowiednie zabezpieczenia, aby przeciwdziałać pojawianiu się reklam niebezpiecznych produktów niezgodnych z ramami prawnymi UE, w tym reklam lub wprowadzających w błąd gwarancji i oświadczeń dostawców lub klientów, oraz o dołączenie do niej szczegółowej oceny skutków takich przepisów, włącznie z analizą opłacalności bazującą na zasadzie proporcjonalności w odniesieniu do platform internetowych;
31. wzywa Komisję do wynegocjowania w ramach WTO ambitnego porozumienia w sprawie handlu elektronicznego, aby poprawić na szczeblu unijnym i międzynarodowym przestrzeganie przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktów sprzedawanych przez internet;

Program norm opracowany przez Komisję na rok 2020 a identyfikowalność

32. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w unijnym programie normalizacyjnym na rok 2020 uwzględniono takie wyzwania pojawiające się na jednolitym rynku cyfrowym jak AI, IoT, ochrona danych, w tym danych na temat zdrowia, cyberbezpieczeństwo i zautomatyzowana mobilność; zwraca się do Komisji, by upoważniła Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki oraz Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych do wspierania procesu kształtowania zharmonizowanych norm, w tym dla tradycyjnych sektorów, które wcześniej nie korzystały z IT, w celu zapewnienia bezpiecznego stosowania nowych i interoperacyjnych technologii cyfrowych na jednolitych zasadach w całej UE; podkreśla, że należy opracować normy, w szczególności dla niektórych kategorii produktów, takich jak środki ochrony indywidualnej, aby zapewnić najwyższy poziom bezpieczeństwa mężczyzn i kobiet; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania udziału wszystkich zainteresowanych stron, w tym stowarzyszeń konsumentów i przedsiębiorców, w działaniach normalizacyjnych;
33. podkreśla, że skuteczna i wydajna identyfikowalność w całym łańcuchu dostaw ma kluczowe znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa i jakości produktów zgodnie z ramami prawnymi UE oraz ochrony unijnych konsumentów, ponieważ jasne i wiarygodne informacje na temat produktów zapobiegają niepewności wśród konsumentów, w tym osób z niepełnosprawnościami, pozwalają im dokonywać świadomych wyborów na podstawie odpowiednich informacji oraz umożliwiają organom nadzoru rynku realizację działań; zwraca się do Komisji o odpowiednie zaktualizowanie przepisów dotyczących wymogów w zakresie identyfikowalności produktów niezharmonizowanych;

34. zwraca się do Komisji o ocenę, jak technologia rozproszonego rejestru, taka jak blockchain, mogłaby zwiększyć bezpieczeństwo produktów dzięki poprawie ich identyfikowalności w całym łańcuchu dostaw, w tym dzięki ich normalizacji; uważa, że opracowanie wiarygodnych i możliwych do sprawdzenia informacji elektronicznych pozwoliłoby na uproszczenie i zwiększenie skuteczności kontroli organów nadzoru rynku;

Wycofywanie produktów od konsumentów

35. zwraca uwagę, że konsumenci słabo reagują na wycofywanie produktów i że niebezpieczne produkty pozostają w użyciu, nawet jeśli zostały wycofane; zwraca się do Komisji o opublikowanie w zrozumiałym języku wytycznych dotyczących procedur wycofywania produktów od konsumentów, w tym listy kontrolnej z konkretnymi wymogami, oraz o przekazywanie jasnych informacji dotyczących poziomów odniesienia wykorzystywanych przez organy nadzoru rynku, aby zwiększyć liczbę konsumentów, do których docierają informacje o wycofaniu produktu, przy jednoczesnym uwzględnieniu faktu, że MŚP, a w szczególności mikroprzedsiębiorstwa mogą potrzebować dodatkowej pomocy we wdrażaniu tych wytycznych;
36. w związku z tym zwraca się do sprzedawców detalicznych, internetowych platform handlowych i stowarzyszeń konsumentów o odgrywanie większej roli w wycofywaniu niebezpiecznych produktów zakupionych w internecie lub poza nim oraz przekazywanie konsumentom odpowiednich i wiarygodnych informacji, a ponadto wzywa sprzedawców detalicznych i internetowe platformy handlowe do dopilnowania, by produkty były szybko usuwane z internetowych platform handlowych i półek oraz wycofywane od konsumentów; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zobowiązanie internetowych platform handlowych do wprowadzenia skutecznych mechanizmów pozwalających im dotrzeć do użytkowników, nabywców i sprzedawców niezależnie od tego, czy są to osoby fizyczne czy przedsiębiorstwa, w celu jak najszybszego informowania ich w razie konieczności wycofania produktów; zwraca się do Komisji o ocenę, jak nowe technologie i algorytmy mogą zwiększyć skuteczność tego procesu, oraz o zapewnienie przekazywania informacji większej liczbie konsumentów, których to dotyczy;
37. pilnie apeluje do Komisji i państw członkowskich o wzmocnienie transgranicznej wymiany najlepszych praktyk w zakresie wycofywania produktów od konsumentów, o rozważenie zwiększenia wskaźników rejestracji produktów, aby ułatwić identyfikację i aktywne informowanie konsumentów, do których trafiły niebezpieczne produkty, nawet w przypadku zakupów transgranicznych, oraz o umożliwienie podmiotom gospodarczym wykorzystywania danych – takich jak programy lojalnościowe – w celu docierania do konsumentów bez naruszania przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych; wzywa stowarzyszenia konsumentów do zacieśnienia współpracy z organami nadzoru rynku w dziedzinie procedur wycofywania produktów dzięki umieszczaniu na ich stronach internetowych list produktów zidentyfikowanych jako niebezpieczne w systemie RAPEX;
38. apeluje do Komisji i państw członkowskich o sporządzenie prostego i zharmonizowanego sprawozdania zawierającego informacje zwrotne dotyczące wycofania produktów od konsumentów, które to sprawozdanie podmioty gospodarcze będą przekazywały organom nadzoru rynku z myślą o ocenie skuteczności wycofania;

o

o o

39. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.